

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Adam Hjorth

Kommunstyrelsen

Remissvar avseende Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037

Ärendet

På uppdrag av Landsbygd- och infrastrukturdepartementet har Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037 remitterats.

Stockholm Nordost (StoNo) har utarbetat ett gemensamt yttrande som svar på remissen. Utöver det som lyfts i det kommungemensamma svaret från StoNo anser Danderyds kommun att följande objekt ska prioriteras i det kommande arbetet med att ta fram en ny Nationell plan samt Länsplan.

- E18
- Bytespunkt Danderyd sjukhus och Centrala Danderyd
- Planskildhet Danderydsvägen - Roslagsbanan
- Busshållplatser vid Mörby centrum längs E18
- Snabbcykelstråk längs E18
- Väg 262, Danderyd – Rösjön Gång- och cykelväg

Samhällsutvecklingsförvaltningen förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande, daterat 2024-04-02, som svar på remiss avseende Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037.

Bakgrund

Trafikverket fick i uppdrag av regeringen i juni 2023 (LI2023/02737) att ta fram ett inriktningsunderlag som skulle ha redovisats den 15 januari 2024.

Inriktningsplaneringen är det första steget mot en ny nationell plan samt nya länsplaner, och syftar till att ge ett underlag till regeringens infrastrukturproposition. Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, luftfart och sjöfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar. Vanligtvis revideras den nationella planen varje mandatperiod.

Trafikverket ska i inriktningsunderlaget även redovisa förslag till medelsfördelning (läs ekonomisk fördelning) för samma planeringsram som för gällande Nationell plan (959 miljarder kronor 2023 års prisnivå), samt

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Adam Hjorth

fyra alternativa ramnivåer där ramen ökas och minskas med 10 respektive 20 procent.

Direktiverna från regeringen till Trafikverket för uppdraget var bland annat att

- den statliga transportinfrastrukturen i hela landet ska utvecklas och förvaltas så att det övergripande transportpolitiska målet, funktions- och hänsynsmålen, samt klimatmålen nås
- elektrifiering ska särskilt vägas in,
- TEN-T vägnätet ska beaktas,
- inte fullfölja utbyggnaden av nya höghastighetsstambanor,
- samhällsekonomisk lönsamhet ska vara vägledande,
- stort fokus på underhåll av vägar och järnvägar,
- bättre kostnadskontroll i infrastrukturprojekt.

Trafikverkets inriktningsunderlag remitterades den 15 januari 2024 på uppdrag av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, och sista svarsdag är 15 april. I arbetet med att ta fram inriktningsunderlaget har Trafikverket samrått med regionerna som ansvarar för att ta fram Länsplaner och den regionala utvecklingen.

Danderyds kommun yttrar sig kontinuerligt gällande transportinfrastrukturfrågor i exempelvis Nationell plan och Länsplan, även Stockholm Nordost arbetar fram gemensamma yttranden. Detta för att tydliggöra kommunens och Stockholm Nordosts prioriterade behov.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Inriktningsplaneringen är den första fasen i planeringsprocessen för att ta fram en ny Nationell plan samt sätter ramarna för Länsplaner.

Utgångspunkter för inriktningsunderlaget är regeringens och EU:s mål, inriktningar samt beslutade strategier och bedömningar av olika omvärldsfaktorer. Trafikverket bedömer att en ny Nationell plan ska fokusera på tre områden

- rusta, effektivisera och modernisera den befintliga infrastrukturen.
- vidta åtgärder för att klara dels klimat- och trafiksäkerhetsmålen, dels klimatförändringar och yttre hot.
- hushålla med resurser genom att minska kostnader, prioritera noga och besluta om nya satsningar först när kostnader och nyttor är väl utredda.

Den långsiktiga planeringen av infrastruktur som redovisas i Nationell plan och som i sin tur påverkar Länsplanerna, framför allt de ekonomiska ramarna, berör samtliga kommuner i landet. Planen tydliggör vilka långsiktiga satsningar och investeringar staten vill göra vilket medför nytta inom olika områden och ofta olika delar av Sverige.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Adam Hjorth

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Stockholm Nordost har gemensamt tagit fram ett remissvar. Föreslaget yttrande kompletterar med kommunens prioriterade transportinfrastrukturobjekt.

I Stockholm Nordost gemensamma yttrande framgår prioriterade behov som kräver åtgärder, i nordost, samt synpunkter om innehållet och inriktningar som innefattar

- mer medel till Stockholmsregionen ger ökad nytta till Sverige,
- storstadsregionernas förutsättningar behöver tydliggöras bättre,
- den nationella planen behöver ge tydliga planeringsförutsättningar,
- fler åtgärder behövs för att skapa förutsättningar till ett transporteffektivt samhälle och
- utökat regionalt ansvar behöver mötas med ökad finansiering.

Konsekvenser för barn och unga

Det är särskilt viktigt att kommunen yttrar sig i frågor som berör framkomlighet, tillgänglighet, kollektivtrafik, gång, cykel, miljö och trafiksäkerhet. Samtliga områden påverkar barn och ungdomar på olika sätt, framför allt hur de reser och möjligheter att kunna röra sig tryggt och säkert i trafikmiljön. Cykel, gång och kollektivtrafik är väldigt viktiga färdmedel för barn och unga som inte har möjligt att själva resa på andra sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Danderyds kommun instämmer med att det är viktigt att Sverige tar hand om befintlig infrastruktur och därmed prioriterar underhåll och reinvestering. Samtidigt krävs det ytterligare medel till Nationell plan och Länsplaner för att möta upp de stora investeringsbehoven som finns i Stockholmsregionen och även i Danderyds kommun. En ökning om 20 procent av den ekonomiska planeringsramen behövs för att hantera befintliga och framtida utmaningar. En ännu större ökning av ramen hade bidragit med ytterligare nyttor för Stockholm och Sverige.

Stockholmsregionens är en tillväxtmotor och transportnod, något som måste få större relevans gällande prioriteringen och tilldelning av medel till länsplanerna.

Danderyds kommun belastas tungt av genomfartstrafiken på E18, vilket riskerar att medföra oproportionerligt stora kostnader för kommunen i jämförelse med andra. Här spelar Trafikverket en viktig roll. Det måste skapas särskilda insatser i den kommande nationella planen för att säkerställa att det finns medel för infrastrukturinvesteringar och bättre livsmiljö. I yttrandet betonas att regional trafik längs statliga vägar oavsett trafikslag som kommer hela regionen till nytta ska finansieras i sin helhet via Nationell plan och Länsplan.

Datum 2024-03-19 **Diarienummer** KS 2024/0157

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Adam Hjorth

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Remissvar avseende Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037
2. Yttrande, Remissvar avseende Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037
3. Remissvar från Stockholm Nordost avseende Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037, 2024-02-23
4. Protokoll Ledningsgrupp för Stockholm Nordost 20240223
5. Trafikverkets missiv remiss Inriktningsunderlag 2026-2037, 2024-01-15
6. Trafikverket remiss Rapport Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037, 2024-01-15

Expedieras

li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.nationellplan@regeringskansliet.se
ange diarienummer LI2023/03919